

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

Leadership of school administrators affecting education quality of vocational college in Sakon Nakhon Province

นัทธมน แจ่มสุข¹, ทริพย์หิรัญ จันทรักษ์², วันเพ็ญ นันทะศรี³
Nuttamon Jangsuk¹, Suphirun Jantarak², Wanphen Nanthasri³

Received: 13 August 2024

Revised: 21 October 2024

Accepted: 31 October 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4) อำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ 5) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 227 คน ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร 2) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร และ 3) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² อาจารย์ประจำสาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ อาจารย์ประจำสาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹ Graduate Student, Department of Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, E-mail: nattamon.j.nc04@gmail.com

² Lecturer, Department of Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, E-mail: suphirun.ja.@snru.ac.th

³ Lecturer, Department of Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, E-mail: wanphen.na@snru.ac.th

2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01x

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (X_1) การกระตุ้นทางปัญญา (X_2) การให้ความสำคัญรายบุคคล (X_3) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_4) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78.80

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

5. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, คุณภาพการศึกษา, อาชีวศึกษาเอกชน

Abstract

The purpose of this research was to investigate: 1) The Level of leadership of school administrators, 2) Level of educational quality of school, 3) Relationship between leadership of school administrators and educational quality of school, 4) Predictive power of leadership of school administrators affecting educational quality of school and 5) Guidelines for developing leadership of school administrators affecting educational quality of private vocational schools in Sakon Nakhon Province. The samples of this study comprised 227 participants, school administrators, secondary school administrators, and teachers, who were selected using multi-stage random sampling. The instrument used in data collection was a set of 5-rating scale questionnaire which contained three parts: 1) Leadership of school administrators in private vocational schools in Sakon Nakhon Province, 2) Quality of education in private vocational schools in Sakon Nakhon Province, and 3) Semi-structured interviews on leadership development guidelines for school administrators that affect the quality of education in private vocational schools in Sakon Nakhon Province. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation, and stepwise multiple regression analysis. The findings were as follows.

1. The leadership of school administrators, overall, was at a high level. There are 4 components: 1) inspiration, 2) intellectual stimulation, 3) Individual focus, and 4) Ideological influence

2. The effect on education quality of vocational colleges in Sakon Nakhon Province, overall, was at a high level.

3. The leadership of school administrators affecting the education quality of vocational college in Sakon Nakhon Province, overall, showed a positive correlation at a high level with statistical significance at .01.

4. The leadership of school administrators affecting the education quality of vocational college in Sakon Nakhon Province comprised four components: inspiration (X_1), intellectual stimulation (X_2), Individual focus (X_3), and Ideological influence (X_4). The predictive power was at 78.80 percent, and could be written in the form of the equation as follows:

predicting equation in raw scores

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

predicting equation in standardized scores

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

5. The guideline to leadership of school administrators affecting the education quality of vocational college in Sakon Nakhon Province comprised four components: 1) inspiration, 2) intellectual stimulation, 3) Individual focus, and 4) Ideological influence.

Keywords: Leadership of school administrators, education quality, private vocational education

บทนำ

เนื่องด้วยหน้าที่หลักของสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม โครงการ หรือ การพัฒนานวัตกรรมใดต้องสะท้อนผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยความสำเร็จในการจัดการศึกษา ใช้แนวคิดในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องคำนึงถึงมาตรฐาน อาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1.1) ด้านความรู้ 1.2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 1.3) คุณธรรม

จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาประกอบด้วย 2.1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2.2) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 2.3) ด้านการบริหารจัดการ 2.4) ด้านนโยบายสู่การปฏิบัติ และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3.2) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งาน สร้างสรรค์งานวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 1-2)

การจัดการศึกษาระดับสถานศึกษาอาชีวศึกษามีการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาทั้งการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกใช้มาตรฐานอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพสถานศึกษาในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านปัจจัย พื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา, 2561) ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพย่อมจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ทำนาย แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดการเรียนรู้ที่สนุกสนานกระตุ้นให้คิดและทดลองลงมือทำ ความสนุกในการเรียนรู้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน การจัดการศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน อันเนื่องมาจากการที่ทุกคนทุกฝ่ายมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน จากความเชื่อมโยงของการปฏิบัติงานดังกล่าวมั่นใจได้ว่าผู้เรียนต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ผ่านมา พบว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังไม่ค่อยดีนัก จะเห็นได้จากการทดสอบ การประเมินการประกันคุณภาพและพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาของประเทศไทย ในปี 2560-2461 ประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 89 จาก 140 ประเทศ จากการจัดลำดับคุณภาพการศึกษาของ World Economic Forum ถือว่าอยู่ในระดับต่ำทั้งที่มีการลงทุนในเรื่องงบประมาณด้านการจัดการศึกษาในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของประเทศ ซึ่งใกล้เคียงกับประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น สหรัฐ ซึ่งได้รับการประเมินการประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการ

จัดการศึกษาอยู่ในระดับต้นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

คุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีความพอใจและมีความสุขในการทำงาน การบริหารวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ นั้น มักขึ้นกับลักษณะผู้นำของผู้บริหารเป็นสำคัญ ผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารงาน เพราะผู้นำเป็นตัวแทนองค์กร เป็นจุดรวมพลังของบุคคลในองค์กร เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ กล่าวคือ ต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา (วิโรจน์ สารัตนะ, 2557)

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและมีมาตรฐานคงปฏิเสธ ไม่ได้ว่า ส่วนหนึ่งนั้นต้องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวหลักในการดำเนินการ เพราะสถานศึกษาเป็นที่บ่มเพาะและจัดการศึกษาให้แก่คนในชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษาและจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการผลักดันสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายภาวะผู้นำจึงส่งผลต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารที่รู้จักใช้ภาวะผู้นำย่อมสามารถนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการศึกษา ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา (ปาจริย์ สุวรรณศิริ, 2564)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเป็นมูลเหตุสำคัญที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร เพื่อนำผลจากการศึกษามา

เป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครให้สามารถพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

2. เพื่อศึกษาระดับของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัยศึกษาหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจากตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงประเด็นสรุป สังเคราะห์ และเรียบเรียงเนื้อหา เพื่อนำไปสังเคราะห์กรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (วโร เฟิงส์วัสต์, 2551) ได้จำนวน 205 คน แต่ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 227 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของวิทยาลัยของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.43-0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.87 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40-0.84 และค่าความเชื่อมั่น 0.89 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 2-3 มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปความสัมพันธ์ ดังนี้ (วารุ เฟิงส์วีสต์, 2551)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.70-1.00	สัมพันธ์กันในระดับสูง
0.40-0.60	สัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.10-0.30	สัมพันธ์กันในระดับต่ำ

และหาอำนาจพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อนำไปศึกษาแนวทางพัฒนาในระยะต่อไป

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้ชำนาญการ หรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา หรือประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

เครื่องมือที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยนำผลการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้มาวางแผนทางพัฒนาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 75 หรือมีความถี่ 3 ขึ้นไป จากนั้น จึงจะนำเสนอการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

การให้ความสำคัญรายบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรายละเอียด ข้อมูล (ดังแสดงในตาราง 1)

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้าน

ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.50	0.36	มาก
2. การกระตุ้นทางปัญญา	4.46	0.29	มาก
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล	4.50	0.46	มาก
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.45	0.33	มาก
เฉลี่ย	4.48	0.28	มาก

2) ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จ โดยรายละเอียด ข้อมูล (ดังแสดงในตาราง 2)

3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัย-สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .78$) โดยรายละเอียด ข้อมูล (ดังแสดงในตาราง 3)

ตาราง 2 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายข้อ

ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.44	0.33	มาก
2. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	4.47	0.32	มาก
3. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.49	0.34	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.42	0.39	มาก
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน	4.50	0.29	มาก
เฉลี่ย	4.46	0.21	มาก

ตาราง 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	ระดับความสัมพันธ์
X	1.00	-	-	-	-	.78**	มาก
X ₁	.76**	1.00				.63**	มาก
X ₂	.79**	.56**	1.00			.73**	มาก
X ₃	.74**	.32**	.41**	1.00		.47**	ปานกลาง
X ₄	.80**	.54**	.63**	.41**	1.00	.65**	มาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (X₁) การกระตุ้นทางปัญญา (X₂) การให้ความสำคัญรายบุคคล (X₃) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X₄) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78.80 โดยรายละเอียดข้อมูล (ดังแสดงในตาราง 4)

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

5) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรายละเอียดข้อมูล (ดังแสดงในตาราง 5)

ตาราง 4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์	R	R ²	Adj R ²	b	S.E.	β	t	Sig
1. การสร้างแรงบันดาลใจ (X ₁)	.827	.711	.704	.275	.031	.137	17.510**	.000
2. การกระตุ้นทางปัญญา (X ₂)	.858	.757	.726	.307	.028	.214	9.904**	.000
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล (X ₃)	.832	.768	.739	.197	.024	.126	7.715**	.000
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X ₄)	.881	.788	.757	.153	.021	.102	4.978**	.000
ค่าคงที่	-	-	-	.977	.154	-	3.827**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจเข้าเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสกลนครเพื่อหาแนวทางพัฒนา

ตัวแปร	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์	สรุปผล
X_1	การสร้างแรงบันดาลใจ	✓	ควรพัฒนา
X_2	การกระตุ้นทางปัญญา	✓	ควรพัฒนา
X_3	การให้ความสำคัญรายบุคคล	✓	ควรพัฒนา
X_4	การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	✓	ควรพัฒนา

จากตาราง 5 ผู้วิจัยได้หาแนวทางการพัฒนา โดยนำผลการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้ มาร่างแนวทางพัฒนาโดยมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 คน พบว่า

- 1) การสร้างแรงบันดาลใจสามารถพัฒนาได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างให้กับครูและบุคลากรในการฝึกฝน สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองเสมอและสร้างแรงบันดาลใจที่ดีต่อบุคลากร ในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผล สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 2) การกระตุ้นทางปัญญาสามารถพัฒนาได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่างๆ กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการและแนวทางในการแก้ปัญหา และต้องบริหารงาน ทำงาน และแก้ไขงานอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสถานศึกษา
- 3) การให้ความสำคัญรายบุคคลสามารถพัฒนาได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอมีการจัดการหรือทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนพัฒนาบุคลากรทุกคนตามความ

สามารถเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์สามารถพัฒนาได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจในความเป็นผู้นำจากครูในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ มีความทุ่มเทกับการปฏิบัติงานสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครูทำให้ครูยอมรับนับถือเชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

- 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญราย บุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและมีมาตรฐานนั้น คงปฏิเสธไม่ได้ว่าส่วนหนึ่งนั้นต้องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวหลักในการดำเนินการเพื่อสร้างคุณภาพของการศึกษาในสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นที่บ่มเพาะและจัดการศึกษาให้แก่คนในชาติผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นทั้งผู้นำทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ภาวะผู้นำและใช้ความสามารถในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ภาวะผู้นำจึงส่งผลต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมากผู้บริหารที่รู้จักใช้ภาวะผู้นำก็สามารถนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จและส่งผลต่อประสิทธิภาพของการศึกษา ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวิน อ่อนละอ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2554) ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2) คุณภาพการศึกษาของสถาน ศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า การจัดการศึกษาอาชีวศึกษานั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องนำความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนกับสถานศึกษาไปใช้ประยุกต์เข้ากับภาคปฏิบัติในสถานศึกษาได้ทันที ทำให้นักเรียน นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการเพราะนักเรียน นักศึกษา ฝึกอาชีพจริงอยู่ในสถานประกอบการอยู่แล้วจึงมีโอกาที่จะได้ทำงานสูง และต้องมีคุณลักษณะของ

ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม ตามมาตรฐานทางการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาของภาครัฐและตรงกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต จึงทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร เจริญชัย (2558) ได้ศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบุญยະสิต ยดธิวงศา (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพ การ ศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาน ศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถาน ศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .78 ทั้งนี้อาจเพราะว่าคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากรโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจมีความพอใจและมีความสุขในการทำงาน การบริหารวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพนั้นมักขึ้นอยู่กับลักษณะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยเป็นสำคัญ ผู้บริหารวิทยาลัยจะต้องมีภาวะผู้นำและการใช้อำนาจของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลที่ทำให้ยินยอมทำตามความต้องการของตน ผู้นำเป็น

องค์ประกอบ ที่สำคัญ ต่อการบริหาร งานเพราะ ผู้นำเป็นตัวแทนองค์กรเป็นจุดรวมพลังของบุคคลใน องค์กร เป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่ได้รับการ ยอมรับอย่างเป็นทางการ ผู้บริหาร ต้องทำหน้าที่ เป็น ผู้นำกล่าวคือต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและ เป็นผู้กำหนดพฤติกรรม ของบุคลากร ใน วิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย ขุนศรี (2554) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยน แปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยน แปลงของผู้บริหาร กับคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์กันในทาง บวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ จิราพร เจริญชัย (2558) ได้ศึกษาปัจจัย ด้าน ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการ วิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ ของผู้บริหารและ ประสิทธิผล ของสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัด สกลนครมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาน ศึกษา มีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถาน ศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การ สร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การ ให้ความสำคัญรายบุคคล และ การมีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78.80 ทั้งนี้อาจเพราะว่า ในการจะพัฒนาและยก ระดับคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้รางวัลในการ เป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์สร้างทัศนคติ ที่ดีให้กับบุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อ ให้งานบรรลุตามเป้าหมาย มีการเปลี่ยนแปลง

แก้ไขถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญา ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กรมีความคิด ริเริ่มในทางสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการคิดต่อกิจกรรม ของชุมชนอยู่เสมอ ตลอดจนการเข้าใจและแก้ไข ปัญหาด้วยตัวเองอย่างถูกต้องและนำมาถอด บทเรียนร่วมกันเพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณภาพ อีกทั้งยังต้องทำให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือ และสร้างความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นธรรม ในการบริหารและปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ จิราพร เจริญชัย (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำ ของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของ โรงเรียน โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 คือ การมุ่งเน้นผลสำเร็จ และการ กระตุ้น การใช้ปัญญา และและสอดคล้องกับ ลักษณะ ลึกเข้มหาร (2563) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด นครพนม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล

5) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจสามารถพัฒนา ได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างให้ กับครูและบุคลากรในการฝึกแงบวก สร้างความ ตระหนักให้ครูและบุคลากรเกิดความภาคภูมิใจ ในผลงานของตนเองเสมอและสร้างแรงบันดาลใจ

ที่ดีต่อบุคลากร ในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงาน
ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2) การกระตุ้นทางปัญญาสามารถพัฒนาได้โดย
ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดง
ความคิดเห็นในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่างๆ กระตุ้น
ผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการและแนวทางในการแก้
ปัญหา และต้องบริหารงาน ทำงาน และแก้ไขงาน
อย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสถานศึกษา
3) การให้ความสำคัญรายบุคคลสามารถพัฒนาได้
โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนา
ตนเองของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอมีการจัดการ
หรือทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
ตลอดจนพัฒนาบุคลากรทุกคนตามความ สามารถ
เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้
และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์สามารถ
พัฒนาได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจ
ในความเป็นผู้นำจากครูในการปฏิบัติ งาน
ตามหน้าที่ มีความทุ่มเทกับการปฏิบัติงานสามารถ
เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครูทำให้ครูยอมรับนับถือ
เชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจ ซึ่งสอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ จิราพร เจริญชัย (2558) ได้ศึกษา
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน
ได้ คือ การมุ่งเน้นผลสำเร็จโดยผู้บริหารโรงเรียน
ควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
มีความคาดหวังในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ
อยู่เสมอและการกระตุ้นการใช้ปัญญาซึ่งผู้บริหาร
โรงเรียนควรสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับ
จิตติภรณ์ อุทัย (2564) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถาน ศึกษาโรงเรียนเอกชน
จังหวัดปทุมธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
เอกชน จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา กระตุ้นความคิด
สร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนวิธีการในการแก้ปัญหา
2) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ควรมีปฏิสัมพันธ์
กับบุคลากรภายในโรงเรียน คอยให้คำแนะนำ
ปรึกษาความช่วยเหลือส่งเสริมบุคลากร 3) ด้าน
การสร้างแรงบันดาลใจ ศึกษา ความต้องการ
ของบุคลากรรายบุคคล 4) ด้านการมีอิทธิพล
อย่างมีอุดมการณ์ มีการสานสัมพันธ์กับบุคลากร
แลกเปลี่ยนความต้องการหรือปัญหาในการทำงาน
5) ด้านการ มีลักษณะพิเศษ วิเคราะห์และประเมิน
ความ สามารถในการทำงานของบุคลากร หาข้อมูล
เพื่อ เรียนรู้เพิ่มเติมหรือวิธีการพัฒนาดตนเองให้ดี
ยิ่งขึ้น 6) ด้านการสร้างบารมี ควรเป็นแบบอย่างที่ดี
มีความยุติธรรม เป็นกัลยาณมิตร ทุ่มเทในการ
ทำงาน และสามารถโน้มน้าวและ 7) ด้านการมี
วิสัยทัศน์ ควรมี การสื่อสารให้รู้ว่อนาคตสถาน
ศึกษาจะต้องดำเนินไปทิศทางใดและมีเป้าหมาย
หลักร่วมกัน รวมถึงเข้าใจถึงแนวปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ดังนั้น ในการเตรียมและพัฒนาภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนควรนำ
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 องค์ประกอบ
ไปเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาอาชีวศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครได้ดีที่สุด คือ การกระตุ้นทาง

ปัญหา ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ทุกๆ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ควรส่งเสริมให้มีการกระตุ้นทางปัญญาและเปิดโอกาสในการพัฒนาองค์กรอย่างสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ไปทำการวิจัยในรูปแบบการเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครและปรับปรุงคุณภาพ

การจัดการศึกษาของสถาน ศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอื่นๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร เพื่อให้ทราบถึงผลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเชิงลึก

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *การประกันคุณภาพของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิราพร เจริญชัย. (2558). *ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชีวิน อ่อนละอ. (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โชคชัย ขุนศรี. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 1(2), 181-192.
- จิตติภรณ์ อยู่ทรัพย์. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี. *วารสารจุฬานาครทรรศน์*, 8(5), 191-204.
- บุญยະสิต ยดทิวงสา. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสหัสวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ปาจริย์ สุวรรณศิริ. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 13(3), 56-67.
- ลักขณา สักเขมหาร. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม. *มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. สุวีริยาสาส์น.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. ทิพย์วิสุทธิ์.

- ศศิวิมล สุขทนารักษ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.